

Előfizetési árak:

Egész évre	frt 10.—
Félévre	„ 5.—
Negyedévre	„ 2.50
Egy hóra	„ 1.—
Egyes szám	4 kr.

Megjelenik mindennap,
Vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség

és
Kiadóhivatal:
Főplaccz, a városháza
szemben.

Hirdetések a legmértékeltet-
tebb árszámtól
mellett.

A zágrábi utazás.

Debreczen, október 11.

[K—cz.] Zágrábban, a horvátok fővárosában nagy ünnepekre készülnek és határtalan örömmel várják a királyt, ki megígérte, hogy az új színház megnyitásánál és a zenede alapkövének letételénél jelen lesz.

Kétségkívül fényes ünnepség lesz a zágrábi nemcsak nemzeti szempontból, hanem azért is, mert az a ritkán ismétlődő eset adja magát elő, hogy a magyar király, ugyszólván az egész kabinettel a horvátok közzé érkezik, hogy együtt örvendjen a Dráván tülakó alattvalóival és részt vegyen azon közművelődési tényezők felavatásánál, melyek hivatva vannak Horvátországban a kulturát előmozdítani és az általános műveltséget megizmosítani.

Különös súlyt kell fektetnünk ez alkalommal arra is, hogy minisztereink ő Felsége kíséretében lesznek, mert az alkotmány ujjaszületése óta ez lesz az első eset, hogy a miniszterek is megjelennek a király kíséretében a társországok fővárosában.

És mi kettős okból örvendünk ezen elhatározás felett.

Először is jól esik látnunk, hogy a barátság Magyar- és Horvátország között napról-napra erősödik és végre valahára arra virradunk, hogy horvát testvéreink belátják azt, amit e szép nemzet jobbjai eddig sem vontak kétségbe, hogy mi nem vagyunk nekik ellenségei, hanem igaz jó barátai és

valamint a multban, úgy a jövőben sem akarjuk megázítani azt a jó viszonyt, melyet ápolni, fentartani és megerősíteni legtöbbször óhajtásunk.

A magyar kormány azon eszelyes eljárása, melyet ez ünnepek alkalmából kifejt, kétségkívül kellemes érzéseket fog kelteni a horvát túlszívében is és csökkenni fog azon elfogultságból eredő itéletük éle, melyet formáltak ellenünk magyarok ellen, valahányszor oly kérdések merültek fel, melyeknek helytelen felfogásából a magyarok gyűlölködését olvasták ki.

Ezen ünnepek rendezése és ő Felségének, valamint a magas kormány minisztereinek ebbe való bevonása kétségkívül a bán érdeme, ki oda vitte Horvátországot, hogy a békés fejlődés műveit mankálja azon elkeseredett és meddő küzdelmek helyett, melyek miatt ő Felsége is megróttá legutolsó látogatása alkalmával az izgágák és mindennel elégedetlenek még akkor sűrű phalanxát. Ma már az opponálok legiója megfogyott, s ha vannak is itt-ott még egyes elkeseredett malkontensek, azok fegyvereinek éle is eltompult s már nem képesek szétvágni a barátság kötelékét.

De, midőn Khuen-Hédervárynak áldott munkájáért kijár a dicsőség, nem szabad megfeledkezni Bánffy báróról, a miniszterelnökről sem, kinek bámulatosan szerencsés politikai keze e kérdés megoldásában is sikerrel működött.

Bánffy báró a tettek embere és nem a szónoki figurák szépségeiben

keresi a valódi államférfi sikereit, hanem célravezető tettekkel mutatja meg, hogy miképpen kell az ellentéteket kisimítani. És éppen ezért mivel különös súlyt fektet arra, hogy a társországokkal való kapocs minél erősebb legyen, államférfi tudásával és állása tekintélyének egész súlyával oda törekedett, hogy a horvát bánnal egyetértőleg a korona bevonásával emelje a horvátok ünnepegének fényét.

De örvendünk nemcsak azért, — mert ezen fontos és örvendetes esemény — a horvát politikai viszonyok konszolidált helyzetét garantirozza, hanem másodszor azért is, mivel örvendünk Horvátország fejlődésének, közhasznú intézményei növekedésének szellemi és anyagi előmenetelének.

Mi nem irigyeljük horvát testvéreinktől azt a szerencsét, hogy ő Felsége fényes kíséretével meg látogatja őket, hanem inkább örvendünk, mert e legmagasabb látogatás azon édes reménnyel tölti el lelkünket, hogy túl a Dráván végre be fogják látni azt, hogy mi szerejük Horvátországot és örvendünk az ő dicsőségének és az ő reá váró fényes napoknak.

Isten áldása kísérje a királyt ezen fontos, dicsőséges utjában!

A protestáns egyházak kártalanítása.

Kis Aron püspök e béten küldötte el az egyetemes konvent elnökéhez a tiszántúli ev. ref. egyházkerület közgyűlésének határozatát, mely arra kéri a konventet, hogy a lelkészek fizetése, az egyházak rendezése

T Á R C Z A.

Álom és valóság.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

Irtá: K—cz. Á—s.

I.

Még mindig füleibe zsongtak az utolsó waltzer ütemei, mikor hajnal felé kifáradtan hófehér csipkés párnái közé temetkezett...

Fáradt volt és még sem tudott elaludni.

Egymásután siklottak el félig behunyott szemei előtt a keringő párok édes mosolyokkal, beszédes ajkaikkal és maga előtt látta Fekete Gézát, azt a szép fiatal embert, ki oly édes szavakat suttogott neki a boldogságról, a szerelemről.

A felkelő nap pajzán csókjait beküldte a félig lecsukott zöld redők között az eltöltött kellemes est emlékeit analizáló leányka halvány arcára és úgy látszott, hogy jól érezte magát, mert nem akart távozni addig míg a boszus kis álmodozó ki nem zárta szentélyéből.

Most már igazán egyedül volt... Behunyta egészen selymes szempilláit és feltette magában, hogy Géza felől fog álmodni.

De most sem birt elaludni. Érezte, hogy valami bántja, bosszantja, de nem tudta, hogy mi. Az elmúlt éj emlékei közt egyideig

hiába keresett valami bántót és kellemetlent, nem talált. Jól mulatott, jobban mint a tavalyi jogászbálon és még sem volt megelégedve.

Gondba, gondolatba merülve egyszer csak felvetette szép fejét, melyről dus fűrtökben omlott alá fehér vállaira a legsötétebb haj és megsimítva kezével alabastrom homlokát, mintegy gunyosan kiáltott fel: Szegény naiv Elza, még ő azt hiszi, hogy tetszik Gézának...

E szavakra, mintha maga is restelte volna az elmondottakat, meleg pirosság ömlött le arcán és érezte, hogy legjobb barát-nőjével szemben, életében most követett el először igazságtalanságot.

Majd ismét gondolkozni kezdett, Lehetetlen, — suttogá mintegy önmagához intézve a szavakat — hogy Géza csak figyelemre is méltatta Elzát. Hiszen nincs abban a leányban egy parányi szépség sem. Olyan kis bakfis, milyeneket az ember tucatszámra lát a jogászbálokon. Örülnek, ha egy tórt tánczolhatnak s ezzel boldogságuk be van tetőzve. Ügyetlenek a beszében, szemeket falusiasan lesütik az udvarlók előtt és a báli ruha szalagjait morzsolják, ha valami bókot hallanak.

Ah! kiáltott fel végre a kis kritizáló, de minek is foglalkozom ezzel a kis semmiséggel; Géza megmondta, hogy eljön hozzánk a napokban és én, a következőket gondolta

... mihamarább az ő irigyelt kis felesége leszek. E boldog reményben azután Adrienne el is aludt s már magasan járt a nap az égen, mikor a mama csókjára felébredt...

Könnyű reggeli ruhát öltve magára íróasztalához sietett. Kivett abból egy gondosan elzárt casettet, melyben naplóját tartotta és csakhamar írni kezdett, mert attól félt, hogy álmát elfelejti.

Sokáig, nagyon sokáig írt s mikor az utolsó szót is bevégezte így sóhajtott fel: „Ah mily szép az élet s mily édes a szerelem.“ Ne legyünk indiskrétek s ne kívánjuk tudni egy tizenhat éves szív álmait...

Elég az, ha a tapasztalatlan gyermek azt hitte, hogy az álom, a szép, boldog, tübbajos, édes álom valósággá válik az életben...

És ki tagadná, hogy ez a hit boldogít. Hisz mindnyájunknak voltak álmunk, melyekre, bár hamar szétfoszlottak, mégis kellemesen emlékezünk vissza. Még az a tudat is jól esik, hogy ha nem is értük el a boldogságot, de legalább boldogok akartunk lenni. Édesen gondolunk színes ábrándjainkra és féltve őrizzük szívünkben azt a pillanatot, mikor legelőször mertünk szeretni. Az ideált nem törli le lelkünk a csalódás, az megmarad a szívben örökké, talán azért, hogy vesztett álmai után rombadólt remény várai omladékain kétségbeesetten ne vágyódják az ember a halál, az elmulás felé, a Nirvána karjaiba.

érdekében a kormánynál és a törvényhozásnál tegye meg a szükséges lépéseket az 1847. xx. t. Cz.-be lefektetett nagy elvek teljes megvalósítása végett. Az ág. ev. konvent is szöbe fog jönni ez a nagyfontosságú kérdés, melylyel a világi sajtó is rokonszenvesen kezd foglalkozni. A szélső baloldal egyik hivatalos közlönye a M—g mai számában ezeket írja: „Ha a 48-diki törvényhozás a földesuraknak a jobbágyfelszabadítással és a robot megszüntetéssel járó kármentesítését a nemzeti közbecsület paizsa alá helyezte, mivel tarthat kevesebb igényt egy, századokon át gyakorolt jogtól megfosztott osztálya a nemzetnek arra, hogy az állam dominiuma alá vont közszolgálatáért, annak tökéletes jövedelme arányában egyszer s mindenkorra kárpótoltassék? Hiszen nálunk az egyházak államfentartó hazafias missziót teljesítnek, őrei, utmutató oszlopai nem egy vezélyeztetett nemzetiségi vidéken a magyarság nyelvének, kulturájának. Oda áldozzuk-e most mindezeket itt helytelen takarékossági tekinteteknek? Feloldozzuk a hitélet kapcsát, melynek bensőségében a nemzeti asszimiláció ereje rejlik?”

— **Belföldi hírek.** (Khuen Hédervári miniszter) — Budapestén tegnap az a hír terjedt el, hogy Khuen-Hédervári Károly gróf, horvát bán belép a Bánffy kabinetbe. Ezt a hírt alaptalannak jelentik. — (A gyöngékedő Strossmayer.) Strossmayer dsakovári püspök a zágrábi királynapokon nem jelenik meg. Távolmaradását aggkorával menti. — (Az ág. ev. konvent) tegnap tárgyalta a horvát országos egyház kérdését. A gyűlés a bányai kerület idevonatkozó jelentését tudomásul vette és fe hirta a bán, hogy továbbra is szerezzen érvényt a zsinat törvényeinek.

— **Külföldi hírek.** (A prozuntív trónörökös betegsége.) Ferencz Ferdinánd főherceg egészségi állapotát a Lussin-Piccolóból érkezett magántáviratok már néhány nap óta aggodalmat keltőnek mondják. Most hivatalosan is konstatálják a főherceg állapotának aggasztó voltát. A közös hadsereg rendeleti közlönye jelenti, hogy ő felsége a főherceget egészségi okokból fölmentette a 38-ik gyalog-dandár parancsnokságától. A fölmentés nem ideiglenes jellegű és szeptember 29-ről kelt. Tehát már tizenegy napja, hogy Ferencz Ferdinánd főherceg állapotát

Bécsben olyanak tudják, amely képtelenné teszi őt (szolgálati kötelességeinek teljesítésére. — (Lueger polgármestersége.) Lembergből hírlik, hogy Luegert bécsi polgármesterré választása esetén a király nem fogja megerősíteni. — (A francziák Madagaskárban.) A franczia csapatok Madagaskárban végre valahára jelentős eredményt értek. Bevették Tananarivát a sziget fővárosát. — (Az örmény kérdés.) A hatalmak nagykövetei újból lépést tettek az örmények érdekében. A porta koncilians, mert rendeletet adott, hogy a rendőrök tapintattal járjanak el, fegyvereiket csak a legutolsó esetben használják. Trapezuntból jelentik, ott jelentékeny rendezavarások fordultak elő. A török lakosság számos örményt lemészárolt. Az áldozatok száma — hír szerint — igen nagy.

Országgyűlés.

— Sajtó tudósítónktól. —

Budapest, október 10.

A tisztelt ház nagyon rövid ülést tartott tegnap és úgy szólván csak azért jött össze, hogy meghallgassa harmadik felolvasásban a szarvasmarha terjesztés emelésére és a közép-Duna egységes szabályozására vonatkozó törvényjavaslatokat.

Előbb azonban Nedeczey János előadó beszélt, melegen ajánlván az igazságügyi bizottság ama jelentését, mely a budapesti büntető bíróságról szól, majd Dániel Ernő mutatta be a viczinális vasutakra vonatkozó javaslatát, melyek végleges elintézésének égető voltát bőven megmagyarázta.

A honatyák elég derült kedélyhangulat-hallgatták végig a száraz jelentéseket mindaddig, míg végre az elnök bezárta a gyűlést azon ki jelentéssel, hogy a ház érdemleges ülést 12-éig nem tart.

A király a milléniumon.

Debreczen, október 11.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnök — mint már röviden jelentettük — egy folyó évi október hó 6-áról kelt levélben közölte Széll Kálmánnal, az országgyűlés két háza által kiküldött millenáris bizottság elnökével a kormány tervezetét a Magyarország ezredéves fennállása alkalmával rendezendő ünnepélyekről.

A miniszterelnök e levélben első sorban kiemeli, hogy az ünnepségek központját a Szt.-István koronáját viselő feketé magyará király képezheti, csupán is ezért odatörekedett, hogy a király közreműködése ez ünnepségeknél biztosítva legyen. E tekintetben örömmel tölti el őt a felség amaz ígérete, mely szerint úgy ő valamint egész udvara, a kir. hercegek és a monarkiaiban akkreditált külföldi képviselők a millenáris év május és június havát Budapestén fogják tölteni.

Az ünnepségek sorozatát a kiállítás ünnepélyes megnyitása fogja megnyitni. A megnyitás napja 1893. május 2-ára van kitűzve.

Május 3-án a budavári Mátyás-templomban nagy Te Deum tartatik meg, a mikor Magyarország hercegprímása ünnepi szökeletet mond.

A millenáris ünnepségek fénypontját a király koronázási napjának évfordulója fogja képezni. Ez alkalmából külön hozandó törvényhozási intézkedéssel Szent-István koronája három napig a közönség megzemlélésére lesz bocsátva.

Június 5-én a koronát nagy ünnepséggel átvizik a budavári Mátyás-templomba és ott marad június 8-ig.

Június 8-án a király maga megnyitja az országgyűlés mindkét háza által közösen tartandó diszülést, melynek színhelye az új parlamenti palota kupolás terme lesz. Ide az előirt szertartások mellett elhozzák a Szent-István koronáját és a koronázási jelvényeket. A koronát nyitott diszhintón hozzák Budáról, honnan a koronaörök és koronaörök át kíséri a parlamenti palotáig.

A diszülés után a koronát fényes diszmenetben visszaviszik Budára, a királyi palotába, hol a király fogadja az országgyűlést, törvényhatóságokat és testületeket.

A diszmenetet megnyitja a megyék által alakított lovasbandérium, majd következnek a főrendiház, az országgyűlés, a miniszteri-

Bár csak örökké álmodnánk . . . akkor nem fájna annyiszor a szívünk, nem markolna oly erősen lelkünkbe a fájdalom, tiszták maradnánk, a durva anyagnak nem volna hatalma felettünk . . .

De embereknek születünk és fel kell ébredni álmainkból . . . Álmodunk, hogy sirjunk nem teljesült álmaink felett és sirjunk a boldogság után, melyet álmaink közt oly szépek és kellemesnek találtunk.

*

Vajjon Adrienne álma teljesült-e?

II.

Egy év múlva Adrienne csakugyan Fekete Gézáné lett és boldogságában még a kis Elzának is megbocsátott.

S őt, hogy neki is jusson valami az örömből meghívta nyoszóleányának.

Adrienne, miként álmaiban egykor, úgy mást a valóságban is szépek találta az életet. Végre a magáénak mondhatta azt a szép férfit, kit találkozásuk első percében megszeretett. És e tudatal betelt összes boldogsága. Abban a rózsaszínű világban, melyben most élt, nem is gondolta meg, hogy a férfi szere em hamar ellobanó láng, muló álom, keserű ébredés. Azt hitte, hogy örökre odalánczoltatja magához Gézát, ki a park százados hársai alatt neki örök szerelemről, soha el nem muló boldogságról sutogott.

És ugyan, ki venné rossz néven egy fiatal leányka álmaikat és ki volna oly kimé-

letlen, hogy általa véit boldogságának mosolygó reggelén azon árnyakra figyelmeztetné, melyek keresztül suhannak életükön, sőtét nyomokat hagyva maguk után?

Az álom úgy is hamar szertefoszlik. Beköszönt a valóság, mely ridegségével megdermeszti a nem régen még hevesen dobogó szívet. A mosoly eltűnik, a beszédes ajkak vig zenéje elmúlik és a csalódások nyomása alatt előjönnek a könyvek, melyeket azelőtt nem ismertünk.

Igy járt Adrienne is.

Bár mindent megkísérlett érezte, hogy Géza nem a régi többé. Finoml elkével csakhamar észre vette, hogy nem bírja többé osztatlanul azt a férfit, ki neki annyiszor esküdött örök hűséget. E tudat zibbasztólag hatott idegére. Kedvetlen lett és unni kezdte az életet. Egyetlen elkényeztetett leánya lévén családjának, azt hitte, hogy egy nőnek nincs más kötelessége mint szeretni. Gondolkozni sohasem tanították, csak érezni. Ugy volt nevelve, hogy mindig vele foglalkoztak s azért a legkisebb mellőztetés is nagyon fájt lelkének.

Egész napokat töltött sirásban, kesergésben. Kisírt szeméitől várta a hatást, de Géza észre sem vette a könyveket. Azért mert megszokta, vagy mert nem törődött velük, erre feljelenek meg a férfiak?

Mikor végre belefáradt a sirásba, elővette azt kis casettet, melybe leánykorában boldog jövőjét rajzoltatá. Most már

belátta, hogy azok csak szürarajzok voltak, melyeknek színét megfakította az idő, elmosta a valóság.

Százszor, ezerszer elolvasta azokat a szavakat, melyeket egykor boldogságtól kipirult arca, irogatott naplójába, Akkor még joggal vethette papírra e szavakat: Ah mily szép az élet és mily édes a szerelem . . .

Miért is nem teljesülnek a szív álmai? . . .

Ne keressük ennek okát a külvilágban, az emberekben, hanem kérdezzük meg szívünket, hogy miért vágyódott elérhetetlen után?

III.

Adrienne sokat, végtelenül sokat szenvedett. Néhány év múlva a mosolygó, viruló leánykából halvány, csendes asszony lett. — Összeomlott boldogságának romjain kesergett és nem volt semmi öröme. Romokon nem nő virág s ha nő is, nincs bája, nincs illata.

Szerencsétlenségében, mely lelkére nehezedett, gondolkozni kezdett. És ez megmen-tette őt a kétségbeeséstől.

Belátta és érezte, hogy szíve tisztább és nemesebb, mióta a boldogtalanság felhői körül-folyták lelkét. Bus és álmatlan éjjeleken, könyes szemével onnan kért megnyugvást, hová azelőtt boldogsága között nem is gondolt. Felajánlta szenvedését a mindentudó Istennek. Hite jutalmat nyert. Lassankint a jöltévő álom anygalkái körülöpködtek, könyei

umok, testületek és törvényhatóságok köldöttjei.

Ugyancsak július havában megy végbe a kormány és törvényhozás részvétele mellett:

A restaurált *kassai székesegyház* felavatása.

A budavári *Szent-István-szobor* leleplezése.

A kolozsvári *Mátyás-szobor* leleplezése.

Július és augusztus hó folyamán megtartatnak az eddig bejelentett *kongresszusok* számszerint hatvanhat.

Szeptember 20-án Zimony városa területén felállított *millenáris emlékü* felavatása. Ez ünnepségnél a horvát kormányzat és nép testvéries közreműködése biztositva van.

Szeptember 27-én: A *Vaskapu ünnepélyes megnyitása*. E nagy mű felavatására meghivattak és megjelenésüket kilátásba helyezték: *Vilmos* német császár, *Károly* román és *Sándor* szerb király.

Október 1-én a hivatalos ünnepségek sorozata befejeztetik a budapesti *vámháztéri hid* ünnepélyes megnyitásával.

A többi millenáris ünnepségek nem tartoznak a hivatalos program keretébe.

TÜKÖRDARABOK.

Józsához.

Debreczen, október 11.

A minap, mikor egyedül ültem a szerkesztőségben és merengő szemekkel néztem hogyan borul rá lassan az éjszaka a város felé, önre gondoltam, kedves Józsám, önre kedvesem, kinek naponként átlag tizenkét-szer vallom be, hogy szeretem s hogy lángolok önért.

Az est lassan szállott s az utcán kigyultak a sárgás gázlángok: s nekem nem volt kedvem haza menni. — De, édes istenem, mikor volt nekem kedvem haza menni?! Soha! Üres és rideg a lakásom, csak aludni

felszáradtak és álmában ismét boldog volt, mert viszcnszerelmet talált.

Igy élt csöndesen imádság és könyvek között. Az ima meghozta neki a megnyugvást, könyvei pedig enyhítették szívének égető fájalmát. Elmékedése közepett belátta, hogy nem egyedül áll boldogtalanságával a nagy világban és naponként ismétlődő tapasztalatai arról győzték meg, hogy a legtöbb nő élettörténete e három szóból áll: szeretett, sirt és meghalt...

S ha milliók érzik az élet terhét, miért volna ő a kivétel, ki legalább néhány napig boldog is volt egykoron?

IV.

Virágbullást, lilomhervadást ki ne nézne nehéz szívvel őszbehajló nyár alkonyán?

Miért oly korai hervadás, miért hullanak le oly gyorsan színes szirmai és miért kell eihervadó virágaival oly korán elegyülni a föld porának?

És ha megsiratjuk a virágot, hogy ne néznénk fájó lélekkel egy családott szív haldoklását, kinek csak egy vágya van, nem teljeült álmai után megnyugodni.

És a jó Isten, kivel minden igaz könyh be lesz számítva, magadja az elkinzott, beteg szívnek az epedve várt pihenést.

Adrienne, a nemrég még mosolygó, viruló leányka, félig lecsukott, megtört fényű szemével ott nyugszik csipkés párnáin. Érti, tudja, hogy csak néhány órája van még hátra

szoktam otthon. Hajnalonkint ahogy haza kullogok, s ledobálom magamról a ruhát, nem fog el melankólia, avagy más egyéb. Elrejtőzöm az ágyamba, tülemlre huzom a takarót s elalszom. Elalszom, kedves Józsám, mint a bunda, mert bigyje meg, manapság már a legszeretreméltóbb lírikusok is aludni szoktak, mert nappal dolgozni kell, — körmöltni, a redakcióban ideg, lelket ölő dolgokat, mert élni kell s kezdünk nem bizni annak gondoskodásában, ki a mezők lilomait és a lég madarait táplálja... Lefekszem és alszom, hogy délfele kedvtelenül ébredjek fel. Ingerlékeny, ideges vagyok egész nap, s csak akkor, midőn kigyul az utcasarkon az első légszesz láng: megváltozom: vidám leszek és könnyelmű, mint egy görög isten, a ki mámorban uszik s szerelmes, mint én vagyok: lángoló, perzselő szenvedélyvel. Ah, igen, ilyenek az én napjaim, ilyenek az éjszakáim, azok az éjszakák, melyek oly röviddek, oly gyorsan tova röppennek s nyomokat, valami kevés kaczenjammeren kívül, nem hagynak hátra.

Igen, kedves Józsám, ön tudja, hogy mennyire szeretem önt, hogy milyen véghetetlenül boldog vagyok az ön közelében: s ön kinevet engem és csak akkor pirul el megdöbbenve, — mint tette ezt ma reggel is — mikor egy szép asszonyról beszéltem kít *Zsuzsánnának* hívnak s szerelmesek belé, nem épen én, hanem olyan fiatal emberek kik csalódásukat borba szokták fojtani. Megbocsát, kedves Józsám, de egyéb mondani valóm, azon a régi dalon kívül nincs, hogy szeretem önt s hogy képes volnék meghalni önért, azt elmondom minden nap mikor egymás mellett ülünk egy asztalnál. Az én hangom suttogó lesz, suttogó az öné is. Nézzük egymást: én szenvedéyesen égve. Ön...?

Igazán nem tudom hogy érez-e valamit irántam. De ugy-e érez. Mondja? csak egy kisse? Los? *Rezeda.*

* *Tükördarabok*. Több oldalról érkezett felszólalásra tudatjuk, hogy ez a rovat al-

az életből. De nem fáj neki a távozás. Nyugodtan, Istennel és emberrel kibékülve hagyja el a világot, mely neki bamar hervadó rózsák mellett annyi szuró tüvist termett. Lemondás és szelid nyugalom tükröződnek le halvány arcáról. At van szellemülve. Kitombolt fájda-mának engesztelt sugara játszik sápadt homlokán és várja a pillanatot, mely egyesíti őt annak lelkével, kinek szívén sirta el elvesztett boldogságát.

Géza is ott ül ágya mellett. És Adrienne végső erejével felemeli kezét a selyem takaróról, odafordul férje felé, suttog egy-két szót lázasan,érthetetlenül, a boldogság egy visszatérő sugara még egyszer megjelenik a szép arczon, pár másodperc és egy boldogtalan asszony nyúl kevesebb van a világban...

Egy élet tragédiája lejátszódott s emlékeül nem maradt meg csak egy kis keskeny, kereszties sirhalom...

És a kis sirról nem hiányzik a virág sohasem. De nem Géza ülteti azokat. Ó hamar elfeledte a sirt Adriennel együtt. Talán még örül is, hogy oly hamar megszabadult attól az unalmas, siró asszonytól?

A kis Elza azonban gyakran, nagyon gyakran felkeresi korán elhunyt barátjáná nyughelyét, teleülteti nefelejccsel és megöntözi könyeivel...

Talán jövőjére gondol, mikor az ő porló szívére is idegenek fognak könyeket hullatni?...

Miért is nem teljesülnek álmaink?...

landó lapunkban. — Rendes belső dolgozó társaink töltik meg a rovatot, de na a közönség köréből érkezik oly zsánerű dolog, milyeneket eddig e helyen közöltünk, szívesen vesszük. A *Tükördarabok*-ban közlünk ezenkívül több nőolvasónk felkérésére, apró, csinos, mindenek felett: jó verseket. A rovat anélkül is inkább a nők számára készült, s a rovat vezetésénél, mint az olvasók eddig is tapasztalhatták, elsősorban az izlés és a váiasztékosság dominál.

Irodalom — Művészet.

* *Rövid hírek*. A *Hubay-Popper* kamara estélyek a fölmerült nehézségek dacára a következő évadban is megfognak tartatni s ez a ciklus lesz ezen estélyek tízéves jubileuma is. — A *párisi opera bevételei* a mult hónapban így alakultak:

Faust	19,224
Tannhäuser	17,878
Simson és Delila	16,688
Tannhäuser	17,496
Romeo és Julia	17,584
Faust	20,186
Sigurd	16,862
Tannhäuser	19,460
Lohengrin	19,460
Aida	20,163
Aida	18,893
Rigoletto	20,078
Faust	18,972

Látni való, hogy ebben a hónapban a *Fausté* a legnagyobb bevétel dicsősége. A 13 előadás 243,321 frankot hozott, vagyis előadásenként átlag 18,717 frankot; mult év október havában az átlagos bevétel 17,843 frank volt esténként. — (*Mascagni legujabb dalműve*.) A két felvonásos *Silvano* tegnap Berlinben elég jó fogadtatásra talált. Maga Mascagni igazgatta legutolsó kész művét, néhányszor ki kellett jönnie a függöny elé s kapott két babérkoszorút, bár a finom zene nélkülözi a *Paraszibecsület*-nek annyira elragadó drámai szenvedélyességét.

Színház.

* *Mintaférj*. Tegnap este került bemutatásra egy három felvonásos francia bohózat, a mely telt házat varázsolt össze a színházba. Tömött szék sorok előtt lebbent fel a függöny hét órakor s kevéssel kilencz óra után, mikor a karzati lelkes műpártolók utolszor hívták lámpák elé *Tapolczai Dezsőt* s vele együtt a szerepöket, úgy tudjuk: egy szép illuzió fozlott szét a kigyuló nézőtéri gázangok levegőjében, egy rózsaszínű illuzió, magukkal hoztak hazulról s nélküle távoztak, mert határozottan tudjuk, hogy a *Mintaférj* nem fog többé bizonyos elérhetetlen vágyakat és reményeket kelteni azok között, kik tegnap este végig nézték a darabot. Egy férczmunka az egész, amelyet előadásra csak az az egy pár jó ötlet képesít, az egy pár szellemszikla amely elszórva felfedezhető a darabban. Egy após felfedezi, hogy veje ugyanazon szép asszony körül forgolódik, amelyik körül ő. Ezért aztán pofoszkodási jelenetet inszenizoz, nem kevésbé pofoszkodni akar ama szép asszony egy másik imádója is. Komikum tagadhatatlanul van a darabban. Komikussá teszi az szintelen vérszegénység, a humoros véna betegessége, a mint a mai premiér alkalmából illuzióriássá tett még az is, hogy néhány szereplő tőlük telhetőleg elősegítette, hogy végigélvezhessük a század legszintelenebb bohózatát, egy bohózatot, mely szájalmat gerjeszti s könyeket facsar ama próféták szeméből, akik siratják a bohózat irodalom ninivei romjait.

A mintaférjet *Hovesi* kreálta, és arra a tapasztalatra tanított, hogy ő sokkal kiválóbb rendező, mint színész. Komikus volt valóban, amint igyekezett minden áron elfogadható alakítást nyújtani, ami még annyira sem sikerült neki, hogy a szerepében előforduló komikus kijentések és szavak a legkisebb derűtséget is keltettek volna a magasabb régiókban.

Locsarekné tőle tehetőleg igyekezett ellensúlyozni pártneré szintetenségét, ami sikerült is neki. Ő és *Tapolczai Dezső* nyújtottak elfogadható alakítást. *Bajnóczi Valériának* sejtelve sincs arról, hogy mi az a szerep, mit neki voltaképpen játszania kellett, *Szerémi Gizella* nem találta el a hangot a inkább drámai hatásokra dolgozott, melyekről a Mintaférjben szó sem lehet. *Kiss Irén* és még többen igyekeztek sikeressé tenni a premiért. A rendezés kifogástalan volt.

* **Opera Debreczenben.** Ugy értesültünk, hogy *Tiszai Dezső* szinigazgató elhatározta, hogy a szezon alatt, kétszer vagy háromszor havonként operákat fog színre hozni. Színre hozná a legújabb s jobb operákat, mint a műsorban is jelezte, s ezek az opera előadások versenyeznének a nagyváradi, most aradi opera estékkel, melyek tudvalevőleg páratlanok a vidéken. — Megvalljuk őszintén, nekünk nagyon tetszik *Tiszai* igazgató terve, de kétségtelen, hogy midőn eme tetszésünknek kifejezést adunk, alig elosztható aggodalmaink is támadnak, arra nézve, hogy nem fogunk-e egy nagy fiaskót vallani a mi operáinkkal. Az eddig színrekerült *Parasztbecsület* nagyon kevés biztositékot nyújt a sikerre nézve. A legnagyobb objektivitással adjuk elő aggodalmaink indokait és elvárjuk *Tiszai* igazgatótól, hogy a szezon folyamán igyekezni fog meggyőzni bennünket az ellenkezőről. — Elsősorban a szintársulat primadonnája a páratlan hangú *Ruzsinszky Ilona* beteg. — December végéig aligha lép fel. Helyettesítve van, — mondjuk meg őszintén, — nem megfelelően. *Pajor Emiliáról*, ki őt helyettesíti, elismerjük, hogy a kisebb igényeket, — talán a debreczeni közönségét is, ha nem volna hozzászokva *Ruzsinszky Ilonához*, — kielégíti. Elfogadható népszinmű énekesnő, meghallgatjuk őt operettkben, de az előre látni való, hogy mint opera énekesnő nagyon gyenge lesz. A múlt héten színrekerült *Parasztbecsület* nem tarjuk eléggé kompetensnek arra, hogy a helyettes primadonna továbbra is azt az igyekezetet fogja mutatni az ily klasszikus estéken, mint tette azt a *Parasztbecsület* alkalmával. És az este valószínűleg olyan volt, midőn a közönségnek bemutatva *Pajor Emilia* minden művészi tudását és hangját. Csak a rosszakarát tagadhatja, hogy nem elégitette ki az igényeket játéka és éneke. De végre is, a *Parasztbecsület*-nél vannak nehezebb és több hanganyagot megkivánó operák. S mi a legnagyobb jóakarattal mellett sem látjuk *Pajor Emiliában* az énekesnőt, akinek több hangja volna, annál mit eddig bemutatott: sz pedig kevés. — Az operákhoz tehát hiányzik a legfontosabb kellék: az énekesnő. — Kedvesen és szeretetreméltóan énekel az ő kis terjedelmű hangjával *Galyassi Paula*. Nem akarjuk azonban komolyan venni, hogy *Tiszai* direktornak szándéka volna a kedves *Galyassit*, mint opera énekesnőt alkalmazni: ő nagyon ügyes és sikkes operettekben, de többet nem várunk és nem is kívánunk tőle. — Mit fog tenni hát a direktor? — Énekesnő kell okvetlenül, nem csak az operákhoz de a legcsekélyebb operettekhez is. *Margó Zsuzsa* pompás hangú szobaciczka, *Locsarekné* páratlan komika... Kinek van még hangja, kit lehet még említeni? Senkit. *Tiszainé Ellinger Ilona* nem igen fog felépni, ő róla tehát le kell mondanunk. Neki indultunk a szezonnak egy oly műsorral, a mit a város a színházi bizottsága csak az utcai plakátokról ismert, oly tagokkal, kiknek névjegyzékét senki sem hagyta jóvá, — nem tudjuk mikor lesz szüksége *Tiszai*

igazgatónak a város szubvenziójára, majd talán akkor összeül az a színházi bizottság és történi fog valami.

* **Leszkai Debreczenben.** Lapunk tegnapi számában ily czim alatt irtuk meg, hogy *Leszkai András* az arad-nagyváradi színházak igazgatója szinte ott lesz a pályázók között a debreczeni színházra kitűzendő pályázatnál. Mint bennünket értesítenek, *Leszkai* nem fogja pályázatát benyújtani, mert tegnap írta alá *Aradon*, az ottani színházra a szerződést. — Számbavehető pályázók, talán a miskolczi *Csókán* és esetleg *Krecsányi Ignác*on kívül, — nem lesz *Tiszai* szinigazgató mellett.

* **Méltóságos csizmadia.** Ma este *Rónaszéki Gusztáv* három felvonásos énekes bohózata fog kisdud derűtséget kelteni a színház magasabb köreibben. A premiéren, Budán olyat bukott a darab, amilyent csak egy bohózat bukhat, Nagyváradon hasonlóképp elbukott, nálunk előtölgják adni ma este. *Rónaszéki Gusztávot*, mint komikust előnyösen ismeri a debreczeni közönség, mint színmű volt már kevésbé előnyösen, ma este nagyon kompromittálja magát a derék komikus. A főszerep *Krémer Jenőre* van bízva, ki Maramaroszigetén ezt választotta jutalomjátékául a nyáron.

NAPI HIREK.

T á j é k o z t a t ó.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. — Kérjük a lapnak csak az egyik példájára írni, ha lehet porzó nélkül!

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. Az írtató, kiadó-hivatal s az irattár a felelők felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

A m. kir. törvényszéknél jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra közt, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órakor, ünnepnapokon d. e. 11 órakor.

A Gönczy-egyesület „Otthon”-a Kereskedelmi akadémiá palotájában.

Zeneestély a „Bika” kávéházban: hétfőn M a g y a r i testvérek, szerdán R á c z Károly. Az „Angol királynő” szállodában minden kedden, pénteken és vasárnap.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva an hétfőn, szerdán, s ombaton d. u. 3—6 ig.

Muzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapon ként d. e. 10-től 12-ig.

Famunkatanítás. A közügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Ke d e n előkészítő csoport. S z e r d á n és p é n e k e n haladó csoport.

Népkönyvtár az Árok-utcai leányiskolában Nyitva minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 órakor.

Színház mindennap este 7 órakor.

A polgármester jubileuma.

Debreczen, október 11.

Ünnepi diszbe öltözik holnap Debreczen; zászlók lengenek a házakon, öröme gyulnak a szívek és üdvözlő szövegök hangzanak a város házában, — ünnepelvé Debreczen első választott tisztviselőjét, a ki husz év óta kormányozza bölcsen a hatalmas municipiumot és félszázad óta működik a közpályán. *Simonffy Imre* polgármester jubileuma mindenekben méltó lesz az ünnepelt férfinhoz és az ünneplő város-hoz, mely elhalmozza őt szeretetének számos gyöngéd jelével.

A disz közgyűlés után, melynek programját már közöltük, a törvényhatósági bizottság, a városi tisztikar és a polgárság üdvözlése után d. e. 11 órakor a külföldi küldöttségek tisztelgését fogadja a polgármester ur, még pedig a rendezőség által megállapított következő sorrendben:

Ev. ref. lelkészkar s presbiterium. Róm kath. papság. Róm. kath. egyházi bizottság és iskolaszék. Agostai, ev. egyház presbiteriuma. Izraelita hitközség és szent egylet. Autonóm, orthodox izraelita hitközség. Biharvármegyei küldöttség. Hajdumegyei tisztikara. Hajdu Szoboszló városi küldöttsége. Ev. ref. főiskola tanárkara. Általános főiskola tanárkara. Róm. kath. gimn. tanárkara. Kir. gazdasági tanintézet tanárkara. Kereskedelmi akadémia felügyelő bizottsága, tanárkara és a kereskedő társulat. Ev. ref. felsőbb leányiskola. M. Á. V. debreczeni üzletvezetősége. Királyi pénzügyigazgatóság. Vereskereszt-egylet. Debreczeni jótékony nőegylet. Ipar-és kereskedelmi kamara. Ev. ref. főiskola gazdasági bizottsága. Gazdasági egylet. Vicsinális vasutak és helyi vasut igazgatósága. Debreczeni orvos-gyógyász-egylet. Ev. ref. tanítótestület. Róm. kath. tanítótestület. 1848—49-iki honvédek. Jogász és tisztviselő kör. Csokonai kör. Polgári kör. Iparos kör. Debreczeni tisztviselő egylet öns. egylete. Ev. reform. főiskola önképzőkör és a joghallgatók segélyező egylete. Kölcsoni segélyező-egylet. Közraktár. Iparos ifjak önképző-egylete. Önkéntes tűzoltó-egylet. Debreczeni szintársulat. Debreczeni hírlapírók. Városi nyomdászegylet. Végül az ünnepélyt rendező bizottság.

Biharmegyei alispánja *Szunyogh Péter* a jubileum alkalmából a következő átiratot intézte Debreczen szabad királyi város tanácsához:

Örömmel értesültem, hogy Debreczen sz. kir. város közönsége érdemes polgármesterének, nagyságos *Simonffy Imre* kir. tanácsos urnak husz éves polgármesteri és félszázados közszolgálati jubileumát, hó 12-én megünnepelni készült.

Azon testvéries jó viszonytól fogva, mely vármegyénket és a törvényhatóságot állandóan egybe kapcsolta, indítatva érzem magamat arra, Biharvármegye, hol az érdemes férfit *Simonffy Imre* legeőször a közpályára lépett, a debreczeni ünnepeken képviselve legyen.

E czélből *Bernáth István* hosszú-pályi földbirtokost és megyei bizottsági tag urat felkértem, hogy Biharvármegye bizottsága nevében és képviselőtében megjelenni sziveskedjék.

Midőn a közpályán eltöltött félszázados közhasznú munkálkodás ünneplése alkalmából a vezetésem alatt álló törvényhatóság képviselőtében is igaz rokonszenvvel üdvözlöm *Simonffy Imre* kir. tanácsos polgármester urat, egyszersmind azon óhajomnak adok kifejezést, hogy az a kapocs, mely Biharvármegyét és Debreczen sz. kir. városát eddig összekötötte, az idők folyamán mindinkább erősödjék.

A polgármester urat számos értékes emléktárggyal lepik meg tisztelői holnap. A legszebb ajándékok egyike a Debreczenben székelő vasuti vállalatok emléktárgya, mely Szent-Királyi Tivadar kirakarában látható. A vasutársaságok ajándéka ezüstből vert *barokk stílusú* gyümölcs tartó. A csaknem fél méter magas oszlop tetején szárnyas génius áll, bal kezében koszorút tartva, jobb kezében paizs van, melyen szárnyas kerék, a vasutiak jelvénye látható. Az oszlop közepén két kagyló alakú gyümölcstartó nyulik

ki, melynek öble aranyozva van. A dombormivű díszítmenyekkel körül futtatott talapzaton a kagylók alatt két gyermek alak ül, virágcsokrokat tartva. Elöl a talapzaton keretes mezőben a város és a Simonffy család emajlított címere, alattuk S. I. betűk, — a tulsó oldalon 1875—1895. évszámok olvashatók. A remek tárgyat a debreczeni h.-nánási, — a debreczeni, f.-abony-ohat-polgári, — a debreczeni-derecske-n.-létai, — a debreczeni helyi-vasút részvénytársaságok és a debreczeni n.-cserei iparvasút vállalat ajándékozzák a polgármesternek, akinek polgármestersége alatt létesült mind az öt vállalat.

A királyi bíróságok helyben lakó tagjai, rangban legidősb tagtársuknak — *Puky Gyula* királyi táblai elnöknek — vezetése alatt ma délután 3 órakor teljes számmal megjelentek *Simonffy Imre* polgármester úrnál s az őszinte szeretet és benső ragaszkodás meleg érzelmeinek kifejezésével kívántak szerencsét 50 éves közhivatali s 20 éves polgármesteri szolgálatának évfordulója alkalmából, mire a polgármester ur hasonló szívvelyes köszönettel válaszolt. A polgármester válaszában a kir. táblának Debreczenbe telepítését úgy tüntette fel, mint a legnagyobb vívmányt, melyet az ő polgármestersége alatt ért el városunk.

— **Uj főigazgató.** Ő Felsőházi *König Gyula* megyetemi rektort, a magyarországi összes kereskedelmi akadémiák főigazgatójává nevezte ki. Az új főigazgató hivatali hatáskörét 1896. január 1-én foglalja el.

— **Az igazságügyi miniszter — nem jön.** A törvényszéki palota felavató ünnepére, mely vasárnap délelőtt lesz, meghívták *Erdélyi Sándor* igazságügyi minisztert, aki akkor kilátásba helyezte lejtővetését, ha tudniillik körülményei megengedik. A miniszter körülményei azonban — mint hiteles magánforrásból értesülünk — úgy alakultak azóta, hogy nem engedik meg lejtővetését. Részint gyöngékedése, részint a képviselőházi tárgyaláson való elfoglaltsága gátolják, hogy jelentésével emelhesse a debreczeni ünnepélyt. Mára várják egyébiránt a miniszter hivatalos értesítését.

— **Mezőgazdasági statisztika.** Hajdúvármegye mezőgazdasági bizottsága holnap délelőtt ülést tart a vármegyeházán. Ezt megelőzőleg a mezőgazdasági statisztikai összeíró törvényhatósági bizottság ülésezik. Mindkét bizottságnak *Rásó Gyula* kir. tanácsos alispán az elnöke. Ülés után a vármegye a városházára vonul, hogy tisztelegjen *Simonffy Imre* polgármester előtt.

— **A patronatus.** A pátronatusi jog kérdésében — mint a M—g írja — érdekes álláspontot foglalt el gróf *Festetics Andor* földmívelésügyi miniszter. Egy korona-uradalmat terhelő patronatusi kötelezettségnél ugyanis kimondotta, hogy „a canonica visitatio a fennálló gyakorlat szerint kétoldalu kötelező szerződésnek nem tekinthető, hanem az egyszerűen az egyházi szemlék alkalmával észlelt tények feljegyzése és igazolása. — Ez alapon megtagadta a canonica visitatio alkalmával megállapított patronatusi kötelezettségek egyikének teljesítését. Ez a miniszteri felfogás közelebről érdeklő *Debreczen* városát, melyre a nagyváradi r. kath. püspökség már közel kétszáz év óta próbálja ráerőszakolni a pátronatusi kötelezettségeket s egyik érve, melyre támaszkodik egy canonica visitatióról főlvevett jegyzőkönyv. A város ennek jogerejét szintén nem ismeri el, — nem ugyan azon oknál fogva, melyre a miniszter hivatkozik, hanem, mert az azt állított

kath. vallású városi tisztviselőket nem tekintheti a város közönsége megbízott képviselőnek.

— **A vörös kereszt új tagjai.** A Debreczenben lakó papok közül: dr. *Wolafka Nándor* r. kath. plébános, továbbá *Némethy Lajos* és *Könyves Tóth Kálmán* ev. ref. lelkészek a magyar szent korona országai vörös kereszt egylete számára már régebben nyújtott adakozásuknál fogva, ezen humánus egyletnek tagjaivá lettek. Ujabbán a városunkbeli többi különböző felekezeti lelkészek, ezen emberbaráti szereteten alapuló egyletnek, következő becses adományokkal lettek tagjaivá: *Kiss Áron* ev. ref. püspök 10 frt, *Kiss Albert* ev. ref. lelkész 10 frt, *Krausz Vilmos* főrabbi 10 frt, *Dicsőfi József* ev. ref. lelkész 6 frt, *Mateiny Lajos* ág. ev. lelkész 6 frt, *Koszorus Lajos* s. k. vöröskereszt-egyleti választmányi alapító tag.

— **Tulajdonos keresztök.** Tulajdonost keres a negyedik kerületi kapitányság: nincs becsületes megtaláló tizenkét forint husz krajczárra. Ennyiért árverettek el ugyanis a napokban egy bitangóságban ért sertést. A pénz kellő igazolása mellett a letét pénztárban vehető át.

— **Katonai felülvizsgálat.** A pavillon kaszárnyában gróf *Dégenfeld József* főispán elnöklété alatt katonai felülvizsgálat volt ma, melyen több hadköteles ifjú állott elő.

— **Nősülő katolikus pap.** *Tarnay Károly* volt debreczeni r. kath. káplán mélyen beleszeretett egy nagyváradi szép zsidó lányba, kinek szívéért levetette a reverendát, ott hagyta papi pályáját s keresett magának más foglalkozást. Aradon levéltárnokká nevezték ki s most *Csészi Imre* aradi református lelkész előtt áttért a református vallásra. Az esküvőt már közelebb megtartják. Menyasszonya *Flegman Salamon* nagyváradi tekintélyes borkereskedő leánya, *Hermin*, a ki most Debreczenben időzik sógoránál *Biró Arminnál*.

— **A Maximus Jancsi és a Jancsik Pali története.** Maximus Jancsi bár római név és orrbirtokosa, soha sem szerette a falusi nyugalmat. *Ovidius Násó* és *Horátius Flaccus* előtte, csak annyiban voltak ismerősek, hogy még a nevüket sem hallotta soha, s így nem is tudhatta róluk, hogy ez a két ur volt az, akik rajongtak a falusi csendért, a falusi boldogságért, nemcsak irodalmilag, mint azt a gimnáziumok hatodik és hetedik osztályai tanítják. De hát voltaképpen mi köze Maximus Jancsinak a klasszicitáshoz? Azt egyelőre titok fűdi, s a rendőrség csak annyit tud felőle, hogy *Jancsik Pali* nevű barátjával együtt esipték meg őket egy szénaboglya tövében. *Jancsik Pali* nem rajong a klasszicitásért és mint utóbb kiderült ő volt az, a ki római nevű barátját a szénaboglyába csábitotta ahonnan a rendőrök húzgálták őket elő. Lezárták őket két napra, s most kíváncsian várják börtöni körökben, hogy mikor fog Maximus Jancsi klasszikus olvasmányokat kérni. Mint értesülünk, erre a célra *Zalai Márk: Gondolatok* könyvecskéjét permanensciában tartják.

— **Megvizsgált anyakönyvi hivatal.** A városházán berendezett polgári anyakönyvvezetői hivatalban az eddigi kezelés felülvizsgálására és általában a még szükséges utasítások megadására tegnap megjelent orsovai *Dumbrava László* állami anyakönyvi felügyelő. A felügye őt *Vecsey Imre* anyakönyvvezető fogadta smutatta be néki a hivatal eddigi működésének eredményét. — A minden tekintetben praeciz működés felett a felügyelő nem késett legteljesebb meglezédését nyilvánítani s elismerését kifejezni az anyakönyvvezetőknek. — Ma délelőtt az anyakönyvi felügyelő *Ferenczy Elek* a b.-ujvárosi járás főszolgabírájának kíséretében H.-Dorogra, aztán Nánásra megy ugyancsak az anyakönyvvezetés vizsgálatára céljából. Ha ott végzett, a megye több községeibe látogat el, aztán Szabolcs és Zemplén megyékben tesz körutakat, melyek szintén az ő kerületébe (III. kerület 220 anyakönyvi kerülettel) tartoznak.

Dumbrava László jegyzőkönyvet vett föl a tapasztaltokról s azt jelentés kíséretében fölterjeszti a belügyminiszterhez.

— **Nya ka Imre beteg.** Beteg lett *Nyalka Imre* a napokban a pusztán *Nyalka Imre* most csak tizenkét esztendő vadfattyu, de olyan fertőző toroklobot szerzett valahonnan hogy inficiálás nélkül nem lehet hozzá közelíteni. A házat, a hol lakik a napokban fogják fertőtleníteni. Addig jár a kórsó a kutra míg eltörik. *Nyalka Imre* is addig pajkoskodott a nedves őszi napokban, míg beteg lett és belekerült az újságba. Vajha, használna a lecke! — fohászknéd: — a *Szabolcsi Szabadsajtóban*.

— **A legfőbb gárdeniák.** A szezon kellős közepe még ugyan meglehetősen távol van tőlünk, de tagadhatatlan, hogy mindinkább közelebb és közelebb jutunk ama örvény felé, melyet közgazdasági íróársaink *krachnak* neveznek. A krach rémesen vigyorog felénk a novemberi és decemberi napokról, s elgondolni sem tudjuk, hogy hol fogjuk tölteni a január elsejét, ha a szezon, illetőleg a krach beüt. Készenek rendkívüli kiadásaink támadni, olyanok, melyekről eddig fogalmunk sem volt, oly kiadások melyek nélkülözhetetlenek s mégis feleslegesek. A frakkok kikiváncsoznak a zálogházi homályokból, némely embereknek téli kabátja is van szükségük, sőt nem tévedünk, ha azt véjük, hogy akadnak oly könnyelmű fiatal emberek is, kik a szezonban csak gardéniákra elpazarolnak egy kisebb vagyont. Legkevésbé csodálható tenát ha aggodalommal tekintünk a jövőre, a bizonytalan jövőre — egyelőre el sem tudjuk képzelni, hogy a jövő év januárjának első napját a fizetések napját nem fogják-e háziurunk kegyetlen szíve következtében, szabad ég alatt, a hideg fagyón a havas utcákon tölteni.

— **A nagyváradi polgármester jubileuma.** *Sal Ferencz* kir. tanácsos, a szomszédos Nagyvárad polgármestere szintén ez évben, november havában éri meg polgármesterségének huszadik évfordulóját. A nagyváradiak jubiláris ünnepélyt rendeznek a polgármester tiszteletére. A városi tisztikar emlékül fénykép albumot ad a polgármesternek.

— **A Margit-fürdőből.** Nehány nappal ezelőtt teljesen hiteles információk alapján közöltük, hogy a Margit-fürdő gőzfürdői férfi osztálya elkészülvén, egy ideig mindkét nembeli fürdőzők ebben fognak fürödni és pedig délelőtt a férfiak, délután pedig a nők. Az igazgatóság azonban c-élszerűbbnek látta utólag úgy intézkedni, hogy külön egész napokat jelöljön ki az egy gőzfürdői osztályban a nőknek, és külön napokat a férfiaknak. E szerint a hétfői, szerdai és pénteki napokon a nőknek, a hét többi négy napján a férfiaknak áll nyitva a Margit-fürdő gőzfürdői osztálya. További értesítésig kéri ezt tudomásul venni: az igazgatóság.

— **Kivitel ialom** Mint velünk közlik, a földmívelésügyi miniszterium rendelkezéssel tiltotta el a sertések s szarvasmarhák kivitelét *Bosznia és Hercegovina* okkupált tartományok fertőzött vidékeire.

— **Tolvajok a tanyán.** Vannak fővárosi íróársaink, a kik egész életüket ott morzsolják le a főváros gőzös aszfalt birodalmában és az óbudai hajógyáron vagy a pékligeti poétikus berkéin és völgyein túl soha sem voltak, — tárczacikkelyek írva a tanyai életről, lelkesedten dicsőítik a pusztai emberek asókolni való naivitását és azt a pusztán becsületességet, a mit csak a puszták romantikus világában lehet feltalálni: szívesen elhinnénk mindezt, de rendőrségi tudósítónk majdnem napoként az ellenkezőről győződnek meg. A mezőrendőrségnél minden dében akad egy-két tanyai verekedés, lopás, mely alig számbavehető. *Berkesz István* kocsislegénynek ellopták a cselédkönyvét és egy zsák búzáját, most a rendőrség keresi a tolvajokat. Legérdekesebb momentum a dologban, hogy a derék *Berkesz* nem gyanakszik másra csak az ő szerelmes magzatára: *Suhancz* fiúra, a ki különben egyike a század legtehetségesebb gézengúzainak.

REGÉNY

Hat napig kerékpáron.

— Utazások egy teáskanna körül. —

Irta: KRÚDY GYULA.

(Folytatás és vége.)

VI. Utazás az Űrben.

Mi szükséges az igazi boldogsághoz. — Márton kolosszális gondolata. — Végig a magyar rónán. — A haza határán. — Ismét a vendéglői asztalnál. — A magyar nóta. — Má ton próbát tesz, hogy vajon képes volna e idegeinket felizgatni?

Ma reggel a hogy felébredtem, nagyon boldogtalannak éreztem magamat. Ha valaki boldogtalannak érzi magát, rendszeren csak akkor tudja meg, hogy voltaképpen mi szükséges az igazi boldogsághoz. Én előttem például most az igazi boldogságot egy pár himzett papucs jelképezte. Ne értsenek félre tréfás hajlamu felebarátaim. Ugy értem, hogy azért volna multhatatlanul szükségem egy pár papucsra, hogy reggelenként kényelmesen járassak kelhessek a szobámban. Reggel hideg van és mily borzasztóan kellemetlen az, mikor papucs nélkül vagyunk kénytelenek elmenni a villamos csangetyűig, hogy beintsük Poplernét, hogy sietve hozzon egy üveg sört az alsó vendéglőből. Ezt az üveg sört is egyikének tartom az igaz boldogság feltételezőinek. Ha ezt nékülözöm kellene egy reggel, az nap nem volnék egész ember. Míg ifju az ember, addig esténként rendszeren szeret egy kissé kirugni a hámból: élvezni a tiltott gyümölcsöt. És a sör ugy helyrehozza az ember gyomrát. Mikor felébredünk azt véljük, hogy az égő poklot hordjuk bensőnkben. Fiatalember, ha lelkesedel a vízért, ilyenkor megihatsz egy liter vizet. Az is jól tesz. „De ha contjaid már vének, vonzódj az öregebbek után és kövesd példáikat.“ (Ovid: *Ars Amandi* IX. 78.)

Poplerné elhozza a sört. Tiszteletreméltó mosolyal kérdi meg, hogy a vendéglőben azt kérdezik, hogy miként érzem magam. Derék asszony ez a Poplerné. Azt hiszem, boldogtalan volnék nélküle is. Olyan szerény, hogy egyenesen nem meri feltenni a kérdést, hogy: Hogy érzi magát tekintetes ur?

Felelet: Hja, vénülünk! (Poplerné önt.)

Kérdés: Bizony az ugy szokott lenni; de igazán? (Iszom és sóhajtok.)

Felelet: Ugy van.

Kérdés: M.kor tetszik kifizetni a susztert? Már ma is itt volt és nem hiszi, hogy eltetszett utazni. Mit tegyünk?

Felelet: Mondja meg neki, hogy súlyos beteg vagyok és kórházban fekszem és hogy imádkozzon érttem, -- ha a pénzt láni akarja.

Kérdés: A szabó már nem hiszi el.

Felelet: Annak mondja, hogy jegyben járok egy bankár-leánynyal és ha az aka ja, hogy nála dolgoztassam a házasság után is, csináljon egy fekete nadrágot az ismert mértékre széles szalaggal.

Kérés: Ugy lesz. És Goldstein ur?

Felelet: (Vakargatja a feje bubját, közben felhajt egy pohár sört.) Annak is mondja azt, amit a szabónak.

Kérdés: De ő nem varr nadrágokat?

Felelet: A nadrágot hagyja el, néni és most menjen be Pomerán u hoz és mondja meg, hogy tisztelem, adja ide a ruhakéféjét.

Ez a Poplerné az én védangyalom. Kissé öreg már, de azt hiszem, hogy vén anyálok is vannak. Nyolczvan éves embereknek csak nem lehet egy 15 éves bakfis védangyaluk!

Reggel mi így szoktunk társalogni. Míg ő lenni jár a ketéért, a melyet Pomerán ur már minden beszéd nélkül nyújt feléje, addig én felöltözködöm.

A maradék sört megiszom, megkefélke-

dem és időközben lefelé haladok a lépcsőkön. Poplerné mosolyogva néz utánam és azt mormogja: Milyen csinos gazdám van nekem!

Szó sincs róla. Csinos vagyok, mint egy frissen nyílt ibolya.

Én azt hiszem, hogy az igazi boldogság csupán ilyen lehet és őszintén kívánom, hogy minden felebarátom hozzám hasonló boldogsággal birjon.

Ma ebédnél találkoztunk mind a hárman. Véletlen volt az egész. Márton a fekete kávénál kolosszális indítványt tett. — Nem maradunk a földön.

Nekünk kicsiny ez a föld, feljebb akarunk szállni feljebb, feljebb, mint annak idején *Leiter* Jakab. Kolosszális gondolat volt az! Felemelkedünk a légbé és ott fogunk kerékpározni. Márton szavára megígérte, hogy a közeli napok egyikén szárnyakat fog alkalmazni a kerékpárra és mi a pedállal nem a kereket, hanem a szárnyakat fogjuk hajtani.

— Feleme kedünk! — szólt lelkesülten és felemelte poharát. — Mi is felemeltük poharunkat. Aztán, mintha csak együttéreznénk, csendesen intettünk a korcsmárosnak, hogy hozzon még egygyel.

Halgatagon szívtuk szivarjainkat és szemünk meglegedetten pihent meg Mártonon. Ó nagyon derék fiu, nagyon kedves fiu.

Arra gondoltunk mindnyájan, hogy bizonyosan lesz egy nap, mikor nem leszünk többé ily szegények, mint most vagyunk. Délután megállunk egy óriási tér közepén mi hárman, finom kerékpáros öltözetben és félkarunkkal könnyedén fogunk biciklikre támaszkodni. Ezer és ezer ember vesz minket körül. A távolban egy ágyulövés dördül el, vasparipánkra pattanunk, a pedálok dolgozni kezdenek, a szárnyak emelkednek és mi óránként huszonnyolcz mértföld sebességgel emelkedünk fel a légbé, míg alattunk az ezernyi ember éljont fog utánunk kiabálni, a hölgyek leveszik mellükről virágbokrétáikat s felénk dobálják, a férfiak kalapjukat fogják lengetni és mi emelkedünk, méltóságteljesen emelkedünk.

Emelkedünk.

Lassan elmosódik alattunk minden. Zöldelő vetéseket látunk csak, apró fehér háztömböket. Végigrepültünk a magyar rónán. Márton előhuzza zsebéből a cigarettetárczáját, megkínál bennünket és rágyújtunk. Itt még szűz a levegő és a dohányfüst olyan különösen száll a kékes légbé.

Konstatáljuk a térképen, hogy most repülünk át a haza határa felett. Megnyomunk egy csavart a gép alján, lejebb szállunk. Látjuk a Dunát, a mint ott hőmpölyög el alattunk, zugva csattogva a Vaskapu szikláin, egy-egy erősebb dinamitrobbanás, melylyel a sziklákat repesztik, felhallatszik hozzánk.

Megfordítjuk a gépet és végignézzünk a hazán, a szűz magyar rónán, ezen az áldott földön, mely ugy a szívünkhöz van ferrva nekünk. Itt még magyar a levegő, mit belélegzünk, magyar a föld, mely alattunk van, néhány szárnyacsapás azonban és átrepültünk a határon idegenbe. Nézzük a rónát, nehéz elválni. Egy fehér szalag húzódik végig a földön, a Duna. Tovább nézünk, megpillantjuk a helyet, hol egy másik esüst szalag egyesül az elsővel. Az ott a Tisza. Csillámlanak a habok és ugy vonz valami oda, ehhez a földhöz.

*

De megyünk tovább.

A vendéglői asztalnál ültünk és már este volt. Sok bort elfogyasztottunk és az ellágyított. A muzsika megszólalt a sarokba, ma zeneestély volt itt. Hallgattuk a zenét és poharaink fenekével halkán, álmodozva ütögettük a taktust a nótához, a magyar nótához.

Márton később dalolni próbált, de kértük, hogy ne izgassa fel az idegeinket.

Debr eczeni Városi Színház.

Idénybérlet szünet.

Páratlan bérletszünet.

Bérletszünetben, leszállított helyárrakkal:

Ma pénteken 1895. október hó 11 én

Méltóságos csizmadia.

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Rónaszéki Gusztáv. Zenéjét összeállította: Barna Izsó. (Rendező: Krémer.)

I-ső felvonás. „A szerelmes csizmadia legény.“

II-ik felvonás. „Álom-e, vagy purgatórium?“

III-ik felvonás. „Mégis csak csizmadia.“

Szombaton, Október 12-én,

páros bérletben:

A minta férj.

Vigjáték 3 felvonásban.

Holnapután, vasárnap 1895. október 13 án

LATRAVIATA.

Opera 4 felvonásban.

Szerkesztői posta.

Ngos Sz. B. E. Köszönettel vettük és legközelebb közölni fogjuk.

— **A-m.** Már egyszer megírtuk, hogy versekkel el vagyunk látva bőven, még pedig jókkal. Ne kívánja tehát, hogy az Önével elriasszuk olvasóinkat. Ez kiméletlenség volna tőlünk és annak elárulása, hogy mi a versek elbírálásához nem értünk. De egyébként is a füzfapoézis kiveszőben van, azért azt ajánljuk, hogy ne nyaggassa a Muzsát.

H. G. A szerkesztőség nem vállalozik cselédek közvetítésére sem gabona ügyetek lebonyolítására miert is ajánlatából nem kérünk. Pénzre meg egyáltalában nincs szükségünk, mert elégedettek lévén, nem vágyunk meggazdagodni.

Gr. Fuujaocsos. A Margit-virág második során méltóztassék javítani. Talán tévedés a *zöld virág*?

István. Ön nyerte meg a fogadást, mert igaz, hogy az ember a majomtól származott. Már t. i. olyan ember, mint ön, mert mi protestálunk ellene. Egyéb, ként de gustibus non est disputandum. Birja véleményét békével t. majomcsemete.

Érzékeny. Egyszer s mindenkorra kijelentjük, hogy izetlen személyeskedésnek lapunk egyetlen rovata sem lesz nyitva: **soha.**

M. V. Helyben. Nagyon téved, ha azt hiszi, hogy a segédszerkesztőnk címére jött magánlevele, valami hatást csinált. Önt, — mint leveléből látjuk, — hiába biztosítanánk a legszigorúbb objektivitásról és arról, hogy a lóláb még akkor is kilátszik, ha szinpadí eszközökkel igyekeznek elrejteni. Második kérdésere gondunk lesz.

S. Géza. Forró üdvözlétét küldi **Z. és R.**

KIS LOTTÓ.

— Október 9-én. —

Brünn 13 87 14 20 46

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai“ nyomda és kiadó r.-t.

Felolós szerkesztő: **Eötvös K. Lajos**

Főmunkatárs: **Koncz Ákos.**

Szabó Lajos fiai

özégnél

Ágy és asztal-
terítők,

Butorszövetek

Flanellakarók

Pokróczok

Szőnyegek, függönyök.

Caschemir
és

Selyem paplanok

Afrique

és lószőr

madráczok.

Nagyválasztékban.

7292 Tkv.

1895.

II.

Póthirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a debreczeni kölcsönös segélyző egyesület mint végrehajthatónak Andirkó Julianna debreczeni lakos végrehajtást szenvedett elleni 150 forint s jár. iránti végrehajtási ügyében 6668/95 tkv. a kibocsátott árverési hirdetményben a debreczeni 338 sztkvi A+1r. 351 hrsz. beltelkes házra 240 forint kikiáltási árban, a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság árverési termében **1895 évi november hó 22-ik napjának délutáni 3 órájára** kitűzött árverés az 1881. LX. t. cz. 167 §-a alapján a debreczeni ref. egyházmegye pénztára végrehajtató érdekében és 200 forint tőke követelése a járulékai kielégítése végett megtartatni fog.

Kelt Debreczenben, a kir. törvényszék mint tkvi hatóságnál, 1895 szeptember 12-én.

Nagy Károly

kir. trvszéki bíró.

MUST ELADÁS.

Dienes Barna

uj-létai telepén

80—100 hl. kitünő minőségű, legnagyobb részt fehér bor must

e l a d ó.

Venni szándékozóknak

október 10-től

kezdve a helyszínén adatik. Felvilágosítás: Vasúti állomás V.-Pécs.

Nagy szőnyeg raktár

Kossuth utca

Kardos László

üzletében.

Ujjonnan berendezve. Széptágas, világos teremben választhatók a legjobb és legszebb fajta, darabos és szalon szőnyegek, butortakarók, ágy és asztalterítők, utazó pokróczok, flanellakarók, amerikai bőrvásznak valódi angol Lynoleum és viaszos parquet.

Keil Alajos-féle Padlózat-fénymáz

(Glasur)

legkitünőbb mázó-ló-szer puha padló számára. 1 nagy palaczk ára frt 1.35.
1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására. Egy kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál, Debreczenben.

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

isztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy **sör** gyártmányainak elárusítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel hordókban és palaczkokban hozza forgalomba.

☛ Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve. ☛

UJDONSÁGOK

az őszi és téli idényre

Divatos női ruhaszövetekben,

Színes selymekben,

Legujabb

díszekben,

Mosó velezekben,

Téli nagykendőkben,

nagy választékban érkeztek raktárra.

Szabó Lajos fiai

Debreczen Rózsatér.

7402 tksz.
1895

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré tesz, hogy Zilahy Gábor végrehajthatónak Siarkadi István végrehajtást szenvedő elleni 50 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (a debreczeni kir. járásbíróóság) területén lévő B.-Ujvárosban fekvő a B.-ujvárosi 1101 sztjkyben A + 1132. hrsza. foglalt ingatlanból Sarkadi Istvánt illető 5/6 részre az árverést 500 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebbmegjelölt ingatlan az **1895. évi december 6-ik napján d. e. 10 órakor** B.-Ujváros község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

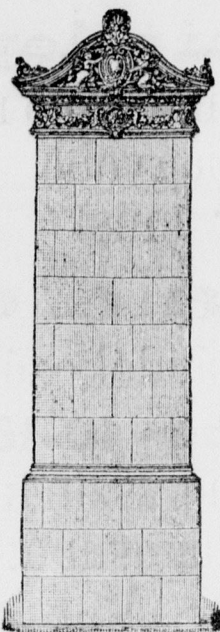
Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 %-át vagyis 50 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Debreczenben, a kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi szeptember hó 13-ik napján.

Nagy Károly
kir. trvszéki bíró.

Az eperjesi Népbank Kályhagyára

ajánlja tiszta fehér és **teljesen tűzálló** anyagból készült fehér, továbbá barna és zöld ó-német, chamois és majolika

cserephályháif

valamint **diszes kandalló kandallós, kályhát és takarékos tűzhelyeit**, melyek ez iparágban legelső rangot foglalnak el és számos elsőrangú kitüntetésben részesültek.

Jutányos árak mellett

a legszolidabb és legpontosabb kivitel biztosítatik,

A kályhák felállítását a saját kipróbált szakavatott állítóink végzik.

Egész épületek kályhaberendezést tetemes árengedménnyel vállaljuk el.

Főraktár Eperjesen.

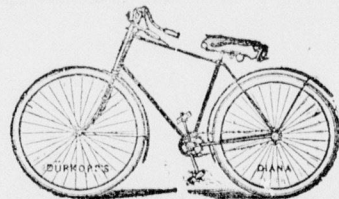
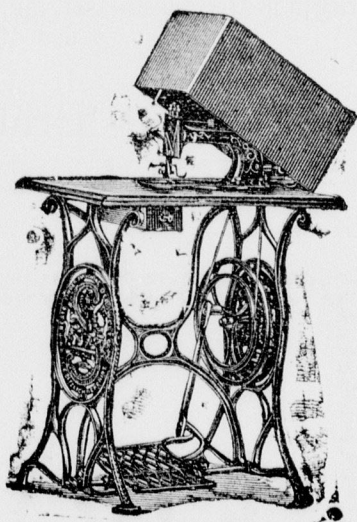
Bizományi és mintaraktár Debreczenben

KOVÁCS GYULA vaskereskedő urnál

Nagy-uj utca szegletén a Bika szálloda mellett.

Kész felállított minta kályháink ugyanott megtekinthetők, s a raktárról kiválasztott kályhák kívánatra azonnal felállíttatnak.

Pneumatikus kerékpárok.

Mielőtt

vásárol, vagy rendel varrógépet, vagy kerékpárt, ne mulassza el megtekinteni nagy raktáramat.

Azon országos hiraévnék örvendő „Dürkopp“-féle karika-hajós Vibrating-Shuttle, és Singer varrógépekben nagy raktárt tartok.

Házi használatra s minden ipari célokra egy családi Singer varrógép zár szekrényel 5 évi jótállással 35 frtért s feljebb kaphatók csakis

Deutsch Edénél

Debreczen, Nagy-Hatvan-utca 1095. sz.

Minden szerkezetű varrógépek és kerékpárok javítása jutányosan elvállaltatik.

Nagy raktár tükör s képekben és áremelés nélkül részletfizetésre eladatnak.

Tükör és képraktár.

Kerékpár kellekek.

Gépjavitó műhely.